

КОМИСИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 8 септември 2006 година

относно държавната помощ С 45/04 (ex NN 62/04) отпусната на чешкия производител на стомана
Třinecké železářny, a. s.

(нотифицирано под номер С(2006) 5245)

(само текстът на чешки език е автентичен)

(Текст от значение за ЕИП)

(2007/319/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

(3,5 милиона EUR), т.е. само срещу 10 % от номиналната им стойност.

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид протокол № 2 относно реструктурирането на чешката стоманена индустрия към Договора за присъединяване от 2003 г.,

след като прикани заинтересованите страни да представят становищата си съгласно цитираните по-горе разпоредби⁽¹⁾,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) На 12 ноември 2003 г. Комисията получи информация, че чешкото правителство е приело Резолюция относно приключването на реструктурирането на стоманения отрасъл и предложение за решение за Třinecké železářny, a. s. (наричано по-долу „ТЖ“). В резолюцията се посочва, че правителството възнамерява да отпусне държавна помощ в размер на около 1,9 милиарда CZK (приблизително 67 милиона EUR)⁽²⁾ на ТЖ.

(2) В резолюцията си чешкото правителство дава съгласие за следните сделки:

— Чрез Чешката агенция по консолидиране (ЧАК) чешкото правителство придобива от ТЖ 10,54 % от дяловия капитал, собственост на ТЖ в производителя на стомана ISPAT Nová Huť (INH). Цената на акциите ще бъде определена от Министерството на финансите след съгласуване с Министерството на промишлеността и търговията,

— ЧАК прехвърля 10 000 акции с номинална стойност 1 милиард CZK (35 милиона EUR), емитирани от ТЖ и в момента държани от ЧАК, като ги връща на емитента ТЖ срещу обща цена от 100 милиона CZK

(3) В резолюцията също се посочва, че двете сделки могат да се осъществят само след разрешение от Чешката служба за защита на конкуренцията (ЧСЗК), което се взема след консултации с Европейската комисия.

(4) С писмо от 26 ноември 2003 г. Комисията изиска информацията относно гореспоменатите сделки.

(5) На 10 декември 2003 г. и на 7 януари 2004 г. се състояха срещи между министър-председателя и министъра на търговията и промишлеността на Чешката република и комисаря, отговарящ за конкуренцията. На срещите бе договорено да се спази последното условие на резолюцията (виж точка 3).

(6) На 20 февруари 2004 г. Комисията получи описание на всички проекти, по които чешкото правителство възнамерява да отпусне държавна помощ на ТЖ. На 17 март 2004 г. в Брюксел се проведе технически консултации между отделите на Комисията, представителите на чешките власти и предприятието.

(7) На 29 март и на 29 април 2004 г. Комисията изпрати становище до чешките власти, като посочи, че въз основа на предоставената информация не може да се изключи, че планираното придобиване от страна на чешкото правителство на акциите на INH, собственост на ТЖ, ще се извърши на цени над пазарните, като по този начин на последното предприятие се предоставя държавна помощ, както и че държавната помощ, финансираща различни проекти на ТЖ, не е съвместима с действащите правила за държавна помощ в Общността.

(8) На 22 и на 30 април 2004 г. ЧСЗК разрешава държавната помощ за ТЖ.

⁽¹⁾ ОВ С 22, 27.1.2005 г., стр. 2.

⁽²⁾ Използваният в настоящото решение обменен курс е 1 EUR = 28,43 CZK (за 20 септември 2006 г.) и се цитира само за информация.

- (9) С писмо от 14 декември 2004 г. Комисията информира Чешката република за решението си да започне процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО относно тези мерки и изиска определена информация.
- (10) Решението на Комисията да започне процедурата е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽³⁾. Комисията покани заинтересованите страни да представят становищата си по въпросната мярка. Не бяха получени становища.
- (11) С писмо от 31 януари 2005 г., получено и регистрирано на 1 февруари 2005 г., Чешката република отговаря на някои от въпросите, поставени в решението да се започне официална процедура по разследване.
- (12) С писмо от 18 април 2005 г. Комисията изиска допълнителна информация, която бе предоставена с писмо от 16 май 2005 г., получено и регистрирано на 18 май 2005 г.
- (13) С писмо от 4 юли 2005 г. Комисията изиска копия от някои документи, цитирани от чешките власти, които бяха предоставени с писмо от 21 юли 2005 г., получено и регистрирано на 25 юли 2005 г.
- (14) С електронно писмо от 10 август 2005 г. чешките власти информираха Комисията за нови елементи.
- (15) С писмо от 28 септември 2005 г. Комисията изиска допълнителна информация, която бе предоставена по време на срещата с чешките власти на 29 септември 2005 г., а след това и с писмо от 18 октомври 2005 г., получено и регистрирано на 19 октомври 2005 г.
- (16) С писмо от 15 декември 2005 г. Комисията изиска допълнителна информация, която бе предоставена в писмо от 20 март 2006 г., получено и регистрирано на 21 март 2006 г. В това писмо чешките власти посочват, че не възнамеряват да изплатят помощта за закриване, тъй като ТŽ е променило своята бизнес стратегия.
- (17) С писмо от 18 юли 2006 г. Комисията изиска още информация, която бе представена в писмо от 16 август 2006 г.

а) Мерки, приети през април 2004 г.

- (18) На 14 април 2004 г. правителството на Чешката република приема резолюция, в която посочва, че ще изплати на ТŽ за общо 1 306 920 акции на INH, представляващи 10,54 % от капитала на последната

фирма и собственост на ТŽ, по 1 250 CZK на акция. На 22 април 2004 г. ЧСЗК приема, че тази сделка не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО. Сделката е осъществена в края на същия месец.

- (19) На 30 април 2004 г. ЧСЗК разрешава отпускане на държавна помощ за ТŽ, която осъществява под формата на прехвърляне на облигации с обща номинална стойност приблизително 576,7 милиона CZK (20 милиона EUR) за проекти в областта на околната среда, изследователската и развойната дейност, обучението и закриването на предприятия за 2004—2006 г. Част от тази помощ, възлизаща на 44 088 300 CZK (1,5 милиона EUR), е предназначена за проекти по обучение, а 4 152 500 CZK (0,14 милиона EUR) – за проекти по закриване.

б) Данни за предприятието

- (20) ТŽ е приватизирано в средата на деветдесетте години на миналия век и е реструктурирано изцяло без държавна подкрепа.
- (21) Основната дейност на ТŽ е в металургичното производство (на стомана), при затворен металургичен цикъл. Освен производство на кокс, чугун и стомана, основните продукти на предприятието се произвеждат на валцовашни машини, т.е. междинни блокови заготовки, като блумове, плоски заготовки, сатунки, валшдрат, арматурна стомана и лека, средна и тежка валцована профилна стомана. ТŽ е единственият производител на железопътни релси в Чешката република.

2. ОСНОВАНИЯ ЗА ЗАПОЧВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА

- (22) Решението на Комисията да започне официална процедура по разследване е свързано с три от мерките, предприети от държавата в полза на ТŽ, а именно покупката на акции, помощта за обучение и помощта за закриване. Беше установено, че другите мерки от помощта (научноизследователска и развойна дейност и защита на околната среда) съответстват на действащите правила и не са предмет на настоящата процедура ⁽⁴⁾. В решението си за започване на процедура Комисията изрази съмнение, че трите посочени мерки, приложени от Чешката република преди присъединяването, представляват прикрита помощ за реструктуриране на ТŽ, което противоречи на протокол № 2 към Договора за присъединяване от 2003 г. (наричан по-долу „протокол № 2“).

⁽³⁾ Виж бележка под линия 1.

⁽⁴⁾ С писмо от 20 март 2006 г. чешките власти са известили Комисията, че може да разгледат промени в тези проекти. Комисията счита, че тези промени следва да бъдат нотифицирани в съответствие с член 88, параграф 3 от Договора.

- (23) Относно помощта за обучение и помощта за закриване, Комисията се съмнява, че те не съответстват на всички изисквания на съответните правила за държавна помощ на Общността, в сила към датата на отпускането им⁽⁵⁾. Предоставените на Комисията документи от февруари и март 2004 г. не са достатъчно ясни по отношение на целите и условията на тези две мерки за предоставяне на помощ. Двусмислената информация, съдържаща се в решенията на ЧСЗК, не позволяват да се провери дали помощта действително е отпусната съобразно съответните правила.
- (24) Относно изкупуването на акциите на INH, собственост на TŽ, Комисията се съмнява, че цената от 1 250 CZK на акция, платена от държавата, би била приемлива за частен инвеститор в пазарни условия, както и че не включва помощ в полза на продавача. Действително, през март 2004 г., Чешката комисия по ценни книжа (ЧКЦК) позволява на INH да изкупи свои акции от фондовата борса на цена от 550 CZK. В своето предложение до ЧКЦК от INH са включили експертен доклад за оценка на една акция от техния капитал като основание за предложената от тях цена. Комисията отчита, че държавата не е взела под внимание значително по-ниската цена, одобрена за сделка от ЧКЦК само няколко седмици преди това, и е приела да плати цената, изчислена от неин експерт (KPMG).
- (25) Самото заглавие на Резолюция № 1126 на правителството на Чешката република, приета на 12 ноември 2003 г., в което се казва, че тази резолюция се отнася до „приключване на реструктурирането на стоманения отрасъл и внася предложение за Třinecké železářny, a. s.“, допълнително подсили съмненията на Комисията.
- (26) Затова Комисията реши да проучи дали въпросните три мерки не представляват прикрита помощ за реструктуриране на производителя на стомана TŽ и дали представляват нарушение на протокол № 2.

3. КОМЕНТАРИ ОТ СТРАНА НА ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА

Помощ за обучение

- (27) Чешките власти представиха на Комисията копия от всички проекти на TŽ за обучение на работници и служители на предприятието през периода 2004—2006 г., като всички са били оценени от ЧСЗК и въз основа на тази оценка са получили държавна помощ. Освен това те обясниха подробно всички дейности, включени в общото и специалното обучение, като посочиха доколко помощта за обучение ще помогне да се подобри и осъвремени нивото на умения на работещите в предприятието, като по този начин увеличи шансовете им за трудоустройство в светлината на новите пазарни предизвикателства.

⁽⁵⁾ Другите мерки за помощ съответстват напълно на Насоките на Общността за държавна помощ по опазване на околната среда (ОВ С 37, 3.2.2001 г., стр. 3) и Рамкова програма на Общността за държавна помощ в научноизследователската и развойната дейност (ОВ С 45, 17.2.1996 г., стр. 5).

- (28) Проектите по обучение, които ще се проведат от 2004 г. до 2006 г., представляват машабна програма с курсове за обучение в най-различни сфери (развитие на личността, комуникации, търговия, управленски науки, одит, нови технологии, инженеринг, качество и др.). Общата стойност на тези проекти възлиза на CZK [...] (*). Общата помощ в този случай възлиза на 44 088 300 CZK (1,5 милиона EUR).

Помощ за закриване

- (29) В писмото си от 20 март 2006 г. чешките власти посочват, че няма да изплатят помощта по закриване, възлизаща на 4 152 500 CZK (0,14 милиона EUR), която покрива част от обезщетенията на съкратена работна ръка от затворени пещи, тъй като в TŽ са променили своята бизнес стратегия.

Покупка на акциите на INH, собственост на TŽ

- (30) Чешките власти твърдят, че са действали като частен инвеститор в пазарни условия, като не са отчели цената от 550 CZK, одобрена от ЧСЗК, и впоследствие са договорили цената с продавача TŽ само въз основа на доклада на техния експерт (доклада на KPMG). За да подкрепят това си твърдение, чешките власти изтъкват няколко елемента, сред които следните.
- (31) Те изтъкват на първо място, че всеки частен инвеститор в пазарни условия знае, че е в интерес на всяко предприятие (в случая INH), когато изкупува обратно собствените си акции, да плаща възможно най-ниската цена. Затова и по време на договаряне на цена за акция с продавач, всеки един разумен инвеститор не би счел цената, предложена в рамките на обратно изкупуване, като пазарна цена на акциите.

- (32) На второ място, чешките власти считат, че от факта, че предложената цена от INH е обоснована в доклада на един експерт и одобрена от ЧСЗК, не може да се заключи, че тази цена представлява пазарната стойност на акциите:

- а) действително, относно доклада на експерта, всеки инвеститор в пазарни условия е добре запознат с факта, че въпросният експерт е избран и му е заплатено от INH, която е заинтересована да се определи ниска цена за покупка. Затова безпристрастността на доклада на експерта може да се постави под въпрос и да се подозира основателно стремеж към определяне на ниска цена;

(*) Фирмена тайна.

- б) колкото до факта, че цената е одобрена от ЧСЗК, чешките власти наблягат, противно на хипотезата, изтъкната от Комисията в решението ѝ да започне процедура, че ЧСЗК оценява всяка оферта въз основа на действащото законодателство и вътрешните си методически правила относно „Доклади на експерти при определяне на цената на търгуваните ценни книжа в рамките на задължителна оферта за пълно изкупуване и при публична оферта за купуване на акции“ и не е компетентна да определя цени на акции или да заменя доклад на експерт-оценител със свой анализ. ЧСЗК взема решение само по въпроса дали са спазени всички законови изисквания относно офертата за обратно изкупуване на акции на предприятието и относно доклада на експерт-оценителя.
- (33) Трето, като допълнение към последния аргумент, чешките власти посочват, че преди да даде одобрението си през март 2004 г., ЧСЗК е отхвърлила вече едно предложение на INH и още едно на LNM (мажоритарен собственик на INH). Действително и в двата случая представените като обосновка за предлагана цена доклади на експерти са имали сериозни пропуски спрямо регулаторните изисквания към подобни доклади. След това INH са отправили нова оферта, като са се обосновали с доклад на експерт, съобразен с всички регулаторни изисквания. В ЧСЗК вече не са имали формални основания да отхвърлят това предложение и затова са го приели. Според чешките власти един инвеститор в пазарни условия би изтъквал двойното отхвърляне от страна на ЧСЗК като потвърждение на очакванията му, че INH и LNM се опитват, чрез разкритите от регулатора пропуски в докладите на експертите им, да подбият цената на предприятието, за да могат да платят възможно най-ниската цена за акциите, които смятат да изкупят обратно.
- (34) На четвърто място, чешките власти посочват, че инвеститорът в пазарни условия би счел, че цената от 550 CZK е силно занижена поради факта, че съответства на прекалено ниско съотношение цена/доход (Ц/Д). Това съотношение се получава, като се раздели цената на една акция на нетната печалба от нея. Въз основа на нетната печалба на INH за 2003 г., която се изчислява в началото на 2004 г., когато е извършена сделката, при цена на акция от 550 CZK се получава Ц/Д около 1,25. При цена от 1 250 CZK Ц/Д вече е 2,8, което е и най-ниската стойност на Ц/Д за акции на производители на стомана, които се търгуват на фондовата борса. С други думи цената, изчислена от експерта на INH, съответства на прекалено ниска оценка на предприятието, която не съответства на оценката от страна на финансовите пазари за предприятия в стоманената индустрия по същото време.
- (35) Накрая чешките власти посочват, че публичната оферта на INH да изкупи обратно свои акции на цена от 550 CZK е имала много слаб отзвук. Болшинството заинтересовани инвеститори са решили да не продават акциите си на тази цена. Няколко от тях дори са подали жалби за нарушаване на правата им.

4. ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА

4.1. Приложимо право

- (36) Протокол № 2 допуска държавна помощ за реструктуриране на чешката стоманена индустрия във връзка с процеса на реструктурирането ѝ от 1997 до 2003 г., в размер на максимум 14 147 милиона CZK (453 милиона EUR). Протоколът съчетава отпускането на държавна помощ с много условия, *inter alia*, с възстановяване на жизнеспособността и с ангажимент да се намали капацитетът.
- (37) Точка 1 от протокол № 2 предвижда, че „независимо от членове 87 и 88 от Договора за ЕО държавната помощ, отпускана от Чешката република за реструктуриране на определени области на чешката стоманена индустрия, се обявява за съвместима с общия пазар“, ако, *inter alia*, са спазени условията, поставени в протокола.
- (38) Точка 3 от протокол № 2 предвижда, че „само предприятията, включени в приложение 1, имат право на държавна помощ в рамките на Програмата за реструктуриране на чешката стоманена индустрия.“ ТЪ не фигурира в приложение 1.
- (39) Последното изречение на точка 6 от протокол № 2 забранява отпускане на каквато и да е допълнителна помощ за реструктуриране на чешката стоманена индустрия. За тази цел в точка 20 се дават правомощия на Комисията да предприеме „съответните стъпки, като изиска от всяко въпросно предприятие да изплати обратно помощ, отпусната в нарушение на условията, определени в настоящия протокол“, когато мониторингът на процеса по реструктуриране покаже нарушения, като отпускане на „допълнителна несъвместима държавна помощ на стоманената индустрия“.
- (40) Съветът удължи gratuitния период за отпускане на държавна помощ за реструктуриране по силата на Европейското споразумение до 31 декември 2006 г. Тази мярка е отчетена в протокол № 2. За да се отговори на така поставените цели, в протокола е включен времеви график, обхващащ периода преди и след присъединяването. По-конкретно, в него се разрешава ограничена помощ за реструктуриране през периода 1997—2003 г. и се забранява каквато и да е допълнителна държавна помощ за реструктуриране на чешката стоманена индустрия между 1997 и 2006 г. В този смисъл протоколът ясно се различава от другите разпоредби на Договора за присъединяване от 2003 г., като например от преходните механизми, определени в приложение IV („заварена процедура за държавна помощ“), които се отнасят само за държавна помощ, отпусната преди присъединяването, и доколкото тази помощ „продължава да е в сила“ след датата на присъединяване. Следователно протокол № 2 може да се разглежда като *lex specialis*, който в сферата, за която се отнася, има приоритет над всяка друга разпоредба на Договора за присъединяване.

(41) Следователно, докато разпоредбите на членове 87 и 88 от Договора за ЕО обикновено не се прилагат за държавна помощ, отпусната преди присъединяването, и която не се отпуска след това, разпоредбите на протокол № 2 разпростират контрола на държавната помощ по Договора за ЕО за всяка помощ, отпусната преди присъединяването за реструктуриране на чешката стоманена индустрия между 1997 и 2006 г.

(42) Протокол № 2 не се прилага за други мерки на държавна помощ за чешката стоманена индустрия с конкретни цели, които са съвместими на други основания, като например помощ за научноизследователска и развойна дейност, опазване на околната среда, обучение, закриване и др. Когато са отпуснати преди присъединяването, тези мерки не попадат в сферата на действие на членове 87 и 88 и не се отпускат след присъединяването. Във всеки случай протоколът не ограничава възможността за отпускане на други помощи за чешката стоманена индустрия по реда на достиженията на правото на Общността. Естествено, той не ограничава възможностите да се приемат мерки, които не се квалифицират като помощ, например финансови инжекции, съобразени с теста за частен инвеститор в пазарни условия. От друга страна, мярка относно чешко стоманено предприятие, която представлява държавна помощ и която не може да се счита за съвместима с общия пазар по други правила, се приема за помощ за реструктуриране – като се отчита допълващият характер на тази квалификация – или в други случаи, като помощ за реструктуриране на чешката стоманена индустрия, и следователно се подчинява на разпоредбите на протокол № 2.

(43) Следователно, в съответствие с действащата практика и точка 20 от протокол № 2, Комисията е компетентна да оцени мерките в хода на официалната процедура по разследване по реда на член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, когато подозира, че чешките власти са отпуснали помощ на предприятията от стоманената индустрия на основания, различни от тези относно реструктурирането им, и следователно Чешката република нарушава протокол № 2. Освен това се прилага Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за определяне на подробни правила за прилагане на член 93⁽⁶⁾.

4.2. Наличие на помощ

Помощ за обучение

(44) Субсидиите за обучение в полза на ТŽ представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО. Тази помощ се финансира от държавата

или с държавни средства. Тези допълнителни финансови средства могат да накърнят конкуренцията в Общността, тъй като дават предимства на ТŽ пред конкуренти, които не са получили помощ. Накрая, между държавите-членки има значителна търговия в стоманения отрасъл, където ТŽ съвсем не е незначителен участник, така че е вероятно помощта да засегне търговията между държавите-членки.

Помощ при закриване

(45) Чешките власти няма да заплатят на ТŽ помощта за закриване, която покрива обезщетения за съкратени работници и служители на закрити пещи, тъй като предприятието е променило своята бизнес стратегия. Следователно ТŽ няма да получи гранта в размер на 4 152 500 CZK (0,146 милиона EUR), който му е бил заделен при спазване на определени условия. Следователно тази мярка на чешкото правителство не е влязла в сила.

Покупка на акции на INH, собственост на ТŽ

(46) Комисията ще анализира в реда, по който са изложени в предходния раздел „Коментари на Чешката република“, отделните елементи, изтъкнати от чешките власти, за да обосновават твърдението си, че са действали като частен инвеститор в пазарни условия⁽⁷⁾, не вземайки под внимание в рамките на преговорите с продавача цената от 550 CZK, предложена от INH и одобрена от ЧСЗК.

(47) Комисията приема първия аргумент на чешките власти, че частният инвеститор в пазарни условия, както и продавачът, е добре запознат с интереса на предприятието (в този случай INH) да заплати възможно най-ниска цена при обратно изкупуване на свои акции. Затова по време на преговорите си за определяне цена на акции рационалният инвеститор и продавачът ще гледат с недоверие на цена, предложена в рамките на подобна оферта за обратно изкупуване. Те ще разглеждат подобна цена като такава, отразяваща пазарната стойност само ако тази цена е подкрепена от допълнителни елементи. Например, ако офертата за обратно изкупуване е приключила с успех сред инвеститорите, което означава, че голяма част от инвеститорите са готови да продадат акции на тази цена, всеки частен инвеститор в пазарни условия би взел тази цена предвид. В настоящия случай обаче офертата за изкупуване все още е била в сила по време на сделката и не е имало достатъчно информация дали ще е успешна.

⁽⁶⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Принципът на частния инвеститор в пазарни условия е признат отдавна от Съда на ЕО. Виж например дело C-305/89 *Alfa Romeo*, Сборник практика на Съда на ЕО [1991], I-603 (параграф 19 и сл.).

- (48) Относно втория аргумент на чешките власти, Комисията наблюдава на факта, че следва да се анализират конкретните черти на случая. Първо, няма цена на фондовата борса, която да се използва като ясна и неоспорима основа за пазарната стойност на търгуваното предприятие⁽⁸⁾. Следователно, за да се оцени предприятието, е необходимо да се предвидят бъдещи парични потоци или дивиденди и след това да се изчисли цената им в момента. Второ, предприятието за оценяване преминава в този момент през период на машабно реструктуриране. Предприятието е продадено от държавата, която го е контролирала догогава, на голямо частно предприятие в стоманената индустрия. Последното се задължава да модернизира предприятието и да направи значителни инвестиции. Като се има предвид тази значителна промяна в предприятието и управлението му, финансовите данни от миналото не могат да се считат за достоверен източник за бъдещи резултати. Прогнозите за бъдещи парични потоци или дивиденди не могат да се основават на наблюденията на съществуващи данни. В заключение, оценката на предприятието зависи от прогнозите, за които обаче не може да се използва неоспорима основа. Комисията приема, че при тези специфични обстоятелства, от факта, че предложената от INH цена е подкрепена от доклад на експерт и е била одобрена от ЧСЗК, не може да се заключи, че е представлявала пазарната стойност на акциите:
- а) Комисията приема, че относно доклада на експерта, както частният инвеститор в пазарни условия, така и продавачът, са наясно, че той е избран и платен от INH. Поради факта, че оценката на INH може да се изведе само от хипотези за бъдещото ѝ развитие, което поради твърде близката ѝ приватизация не може да се провери, поне не от наблюдавани показатели, наетият консултант е в правото си да даде консервативна хипотеза относно бъдещото развитие и да стигне до очакваната от поръчителя цена, без да извърши каквато и да е формална грешка или да заплаши репутацията си. Комисията отчита, че прогнозите на експерта, избран от INH, действително са били консервативни (виж по-долу);
- б) Въз основа на информацията, предоставена от чешките власти, Комисията отчита, че от ЧСЗК не са представили техен експертен доклад за цената на акциите, който би могъл да замени доклада на експерт-оценителя, представен от INH. В ЧСЗК са разгледали само дали са спазени всички законови изисквания по офертата за обратно изкупуване на акции на предприятието и по доклада на експерт-оценителя. В този случай Комисията отбелязва, че оценката се извежда от хипотези за развитие на предприятието, намиращо се в процес на машабни промени, а не от формални показатели, като например цена на фондовата борса или финансови отчети от миналото, които могат да бъдат проверени от ЧСЗК. Комисията отбелязва също така, че от информацията, предоставена от чешките власти, следва, че ако оценката в експертния доклад е без каквито и да е пропуски или несъответствия, ЧСЗК няма право да го отхвърли само на основание, че се базира на „консервативна“ хипотеза и поради това стига до ниска цена на акциите.
- (49) Комисията приема третия аргумент на чешките власти, а именно, че частен инвеститор в пазарни условия би изтъквал двойното отхвърляне от ЧСЗК като потвърждаващо очакванията му, че INH и LNM (мажоритарен собственик на INH, който е и движеща сила зад операцията, тъй като ще закупи от INH акциите, изкупени обратно преди това от предприятието) се опитват да подбият цената на предприятието, за да заплатят възможно най-ниска цена за акции, които възнамеряват да изкупят.
- (50) Относно четвъртия аргумент на чешките власти Комисията отбелязва, че по време на подготвителната работа по докладите за оценка на предприятието, възложени съответно от INH и държавата през първото тримесечие на 2004 г., печалбата на INH за цялата 2003 г. не е била известна, но е можело да се изведе въз основа на данни от първо тримесечие, които вече са били известни. Затова прогнозираните нетни печалби за цялата 2003 г. в двата доклада са с отклонения в сродни граници. Въз основа на прогнозираните нетни печалби за 2003 г. цена на акция от 550 CZK дава съотношение Ц/Д от около 1,5. (Чешките власти са изчислили съотношение Ц/Д от 1,25 въз основа на действителната печалба, която не е била известна тогава и която се е оказала по-добра от прогнозираната от двамата експерти, откъдето идва и пониското съотношение Ц/Д). Последната цифра е много ниска. Частен инвеститор в пазарни условия ще оценява едно предприятие на такава ниска цена, само ако има изключително отрицателно очакване за ръст на нетните му печалби в бъдеще. Комисията отчита, че експертът, нает от INH, действително приема, че нетната печалба за 2003 г. е в голяма степен изключителна и очаква през следващите години печалбата да намалее с две трети. С други думи, очакванията на този експерт за годините след 2003 г. са за пълно завръщане към нивата на печалба от 2002 г. (0,9 милиарда CZK), период, когато INH е страдало все още от слабо управление и липса на инвестиции като следствие от държавната собственост. Експертът прогнозира нисък ръст на продажбите и ограничено съкращаване на разходите. Комисията отбелязва, че докладът на този експерт-оценител не съдържа ясно обяснение защо LNM, които са закупили
- ⁽⁸⁾ В решението си за започване на процедура Комисията признава, че макар цената на фондовия пазар да се счита за най-добър показател за стойността на дяловете, цената на Фондовата борса в Прага за акциите на INH не е достоверен показател за стойността на 10-процентовия дял от капитала на дружеството. Месечните и годишните статистики показват, че обемът на търговия е твърде ограничен. Следователно цената на фондовата борса не се формира във взаимодействие между значителен брой крупни инвеститори.

контролния пакет акции на INH в началото на 2003 г., ще са неефективни при реструктуриране на предприятието, намаляване на оперативните му разходи, както и тези за суровини, както и разработване на печеливши продукти и стопански връзки. За сравнение, при цена от 1 250 CZK за дял, изчислена от експерт, нает от държавата, KPMG допуска съотношение Ц/Д между 3 и 3,5. Това е най-ниското съотношение за производители на стоманени продукти, наблюдавано на финансовите пазари. Ниското съотношение отразява предпазлива прогноза за ръст на печалбата. Действително, KPMG предвижда (ограничен) спад на печалбите след 2003 г. Следователно KPMG приема, подобно на наетия от INH експерт, наличие на благоприятна ситуация на пазара на стомана през 2003 г. и цикличната му природа. Все пак KPMG допуска, че под контрола на LNM, реструктурирането на бившето държавно предприятие ще продължи, ще се намерят източници на по-евтини суровини, благодарение на интегрирането в голяма корпорация, произвеждаща стомана, а производството ще се насочи към продукти, носещи по-висока принадлежна стойност. В заключение Комисията приема, че частен инвеститор в пазарни условия би възприел цената от 550 CZK като подбиваща поради факта, че при нея съотношението Ц/Д е изключително ниско, което пък трудно може да се обоснове, отчитайки очаквано подобрене във финансовите параметри на предприятието след приватизацията и програмата за инвестиции и реструктуриране, предприета от новия частен акционер.

- (51) Комисията реши, че комбинирането на четирите изброени елемента може да обясни защо при покупката от правителството цената от 550 CZK, предложена от INH в хода на операцията ѝ по обратно изкупуване и приета от ЧСЗК, не може да се счита за сериозна от частен инвеститор в пазарни условия и не представлява инструмент за преговори с продавача с цел понижаване на цената. При отсъствие на други референтни цени всеки частен инвеститор в пазарни условия би преговарял с продавача въз основа на цена, изчислена от експерта му⁽⁹⁾. Тъй като цената, заплатена от чешкото правителство, е в рамките на изчислената от KPMG, тези държавни средства са инвестирани по начин, приемлив за частен инвеститор в пазарни условия. Затова Комисията счита, че покупката на акции не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1. Комисията държи да подчертае, че това заключение се основава изключително на особените обстоятелства на настоящия случай.

⁽⁹⁾ Доколкото експертният доклад за оценка не съдържа грешки. Все пак в решението си да започне официална процедура по разследване Комисията не изразява съмнение относно достоверността на изложените в този доклад възгледи. Горезложеният анализ също не показва, че заключенията на доклада са неоснователни.

- (52) Накрая, относно петия аргумент на чешките власти, а именно факта, че публичната оферта, направена от INH с цел да изкупи обратно свои акции на цена от 550 CZK, е имала твърде слаб отзвук, Комисията прие, че това не е било известно по време на анализа на сделката и реши, че този факт не може да служи за оправдание защо така предложената цена не е отчетена от държавата.

4.3. Съвместимост на помощта

- (53) Както бе пояснено в съображения 42 и 43, за да се увери, че не става дума за помощ при реструктуриране, забранена по реда на протокол № 2, Комисията следва да оцени потенциалната съвместимост с действащите регламенти на мярка, доказана като държавна помощ.
- (54) Помощта за обучение е оценена въз основа на Регламент (ЕО) № 68/2001 на Комисията от 12 януари 2001 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО към помощта за обучение⁽¹⁰⁾.
- (55) В член 2 от посочения регламент се разглежда разликата между специализирано и общо обучение. Специализираното обучение е определено в член 2, буква г) от регламента като обучение, чиято програма се отнася пряко и основно към настояща или бъдеща позиция на служител в подпомаганото предприятие и осигурява квалификация, която не е или е само в ограничена степен приложима в други предприятия или области на заетост.
- (56) Общото обучение се определя в член 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 68/2001 като обучение, чиято програма не се отнася само или основно към настояща или бъдеща позиция на въпросния служител в подпомаганото предприятие, а осигурява квалификация, която може да се приложи до голяма степен в други предприятия или области на заетост и по този начин подобрява значително възможностите за заетост на служителя.

⁽¹⁰⁾ ОВ L 10, 13.1.2001 г., стр. 3. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1976/2006 (ОВ L 368, 23.12.2006 г., стр. 85).

- (57) Чешката република предостави подробна информация за предложените курсове на обучение. Въз основа на така предоставената информация Комисията установи, че разликата между общо и специално обучение, направена от Чешката република, е съобразена с член 2 от Регламент (ЕО) № 68/2001. Курсовете, описани като общо обучение, се отнасят до квалификации като управление, лично развитие, умения за общуване, умения в маркетинга и одита, които са широко приложими в други предприятия или области на заетост. В същото време курсовете, които се отнасят до конкретни продукти, нови технологии, инженеринг, технически проекти, управление на околна среда и подобряване на качеството и следователно дават знания, които се прилагат в ограничени сфери, са описани като специално обучение, съобразно член 2, буква г) от регламента. Според предоставената на Комисията информация обучението е било необходимо за постигане на поставените цели.
- (58) Член 4, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 68/2001 определя приемливите разходи за проект по обучение и изисква информацията за разходите да е прозрачна и изброена точка по точка. Чешката република е предоставила на Комисията подробна информация относно разходите по проекта, изброила ги е точка по точка по начин, който позволява да се установи кои разходи са във връзка с тези, изложени в член 4, параграф 7 от регламента. Тази информация беше счетена за отговаряща на изискванията на член 4, параграф 7 от регламента.
- (59) Освен това интензитетът на помощта, предоставена от Чешката република, е преценен като отговарящ на максимално допустимия интензитет за помощ по реда на член 4, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 68/2001. Затова предложеният интензитет на помощта съответства на допустимия съгласно посочения регламент интензитет съответно за специално и общо обучение по отношение на персонала на големи предприятия, намиращи се в региони, отговарящи на условията за регионална помощ по реда на член 87, параграф 3, буква а) от Договора за ЕО.
- (60) В заключение, помощта съответства на изискванията, предвидени в Регламент (ЕО) № 68/2001.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (61) Комисията заключи, че помощта за обучение в размер на 44 088 300 CZK (1,55 милиона EUR) в полза на TŽ е в съответствие с Регламент (ЕО) № 68/2001.
- (62) Планираната помощ за закриване в размер на 4 152 500 CZK (0,14 милиона EUR) няма да бъде изплатена на TŽ, тъй като предприятието е променило бизнес плана си.
- (63) Покупката на акции на INH, собственост на TŽ, не представлява държавна помощ.
- (64) Следователно тези три мерки не представляват прикрита помощ за реструктуриране на TŽ, която би била нарушение на протокол № 2,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Помощта за обучение в размер на 44 088 300 CZK в полза на Třinecké železářny, a. s. съответства на критериите, предвидени в Регламент (ЕО) № 68/2001 и не представлява помощ за реструктуриране по смисъла на протокол № 2 към Договора за присъединяване от 2003 г.

Покупката на акции на ISPAT Nová Huť, собственост на Třinecké železářny, a. s., не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Чешката република.

Съставено в Брюксел на 8 септември 2006 година.

За Комисията

Neelie KROES

Член на Комисията